

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.

Pe cinci luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Serioși nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înșapăză.

INSETIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil.,
pentru a doua- și a treia oară căte 20 fil.

Pentru inserare mai mare după învălăță.

Vorbirea de pace
a contelui Czernin

Ministrul comun pentru afacerile externe ale monarhiei, contele Czernin, intors de la Brest Litovsc a simțit trebuința sufelescă să vorbească pentru dumerice poporului din față, pentru împăratul prieține și vrăjimase din Europa și osibit pentru statele unite de dincolo de „băltă“. A prins prilejul în sedință delegaților austriaci și întreacă toti diplomații de astăzi, a vorbit chibzuit și cu bogată înțelepciune, cu mlădieri ne mai potențe de sinceritate, a grăbit hotărât și respiciat despre trebile pacii, despre temerilelor pe care să se așeze, deschizând porți largi împăratiei dragoștei ce o să se sălașuiască între limbi și seminții.

Prin martirizarea fără înjunjur, stăpânită de înaltă rațiune de stat, făcută clar și de înțele pentru prieten și dușmani, contele Czernin a ieșit în fruntea tuturor pacifistilor, a întrat în sănii celor mai mari bărbăti de stat și a apropiat cu un pas uriașa pacea, grăind:

Nu ne trebuie anxiumi, incălcări de țări și oprișări de neamuri străine și nu ne trebuie banii altor popoare ca preț al vitejiei armelor și al hărniciei populației noastre de acasă. Noi am luptat și luptăm luptă dreptă de apărare a patriei și a tronului și suntem bucurosi și mulțumiți să putem desfășura în vecinii de hotare prietenie sinceră și binevoitoare și să nu sămânăm noi germeni pentru răfuialui nouă, pentru urci băi de sângie, cu chinuri și lipsuri pagâne.

Lucrăm cinsti și stăruitor pentru înțemeierea unei paci cu scăpările de

vecinie, cu belșug de binefaceri pentru toate neamurile. Sfătuirile ce se fac la Brest Litovsc cu reprezentanții fostului imperiu al țarului-idol, vor avea cu siguranță izbândă dorită de toți, mai ales că toți o doresc sincer și la nime nu se poate surprinde îspita de a umili dușmanul. Piedicile ce se mai află și se mai prăvălesc în drum de imborduri fără noroc, se pot înălța, — nu-s stăvile de neînvin, — și ele se vor și înălța, căci gândul omului stăpânit de dragostea pacii și a bunii voiri affă că și mijloace pentru a biru orice zăgăz.

Arată mai departe avantajile pacii cu nou stat rusesc «Ucraina», care va avea înfiruri simțitoare de mulțumi trupești prin slobozarea granitelor de a aduce de acolo tot soiul de alimente de cari cei mai mulți locuitori della noi duc arătătoare lipsă. În vedere acestor avantajii cere să nu fie sălit la încheierea unei paci propite prin demonstrații, prin măsuri neîngăduite, prin amestec nedorit, căci în felul acesta se pot crea ușor zădănci toate roadele binecuvântării pacii.

Să și-a intors față către Wilson, stăpânul de azi al statelor unite. Aflat cavită potrivite pentruca să răsunda la condițiile formulate de Wilson în scopul înfăptuirii pacii pe seama omenirii prinse în hora nebună a morții și nimicirii totale, mărturisind drept, cu limpeza invorâtă din înimi-mi curățită în vălvăză urilor negoție, că între vederile sale Wilson și stăruințele și silințele lui de pace nu sunt osebiri prăpăstoioase, ba în multe puncte se acoperă pe deplin.

Propozitiile cari implică tendința de a se amesteca în afacerile interne

ale statelor centrale, e dator să le respingă cu hotărâre. Și precum nu doresc nimeni din țările acestea să se amestice și să poruncească în afaceri de natură internă ale Americii, asemenea ar trebui și Wilson să se referă de astfel de îspite neierătate.

In ce privește proponițile referitoare la țările vecine: Italia, România, Sârbia și Muntenegru declară respicăt, că nu voiesc și nu poate să facă siguranță aventurierilor de răsboi și se va fier hotărât să facă vre-o declaratie proprie să prelungeașă răsboiul ori să servească de îndemn urzitorilor de răsfoiu nebune de a continua răsboiul în credință că faptul acesta nu comportă nici un hazard pagubitor pentru dânsii și țările lor.

Credința de acila cinstit o vom păstra cu îndrăznicie și vom lupta pentru asigurarea deplină a intereselor de existență liberă a aliaților noștri, a Germanilor și celorlalte țări aliate, vom lupta până la hotarele extreme. Credința noastră are o putere morală mai mare decât sfânta de granit.

Incheinde cér sprijinul sincer și puternic al tuturor factorilor cu răspundere pentru a putea netezu drumurile, pentru a face drepte căile pacii cinstite pentru toți deodoptriv. Vorbirea aceasta a facut adâncă impresie asupra delegaților austriaci și toate ziarele din Austria și Ungaria, fără osebire de partid, vorbesc cu admirație sinceră despre ideile și noțiunile limpeze ce confine și care sunt menite să aducă pace între neamuri.

Vorbirea cancelarului german.
In comitetul special, ales de camera Imperială germană, cancelarul contele Hertling a rostit în 24 i. c. o vorbere mai lungă, în care să ocupea cu tratativele dela Brest Litovsc, zicând că se vor termina, după

totă probabilitatea cu rezultat favorabil. Terminul, în care înțelegerea să fi putut alătura la tratativele începute, a expirat, prin urmare noi zice cancelarul, nu mai suntem înțeleși. De aceea am decis să abandonez lui Lloyd George, care nu se vede a fi dispus de pace. Cancelarul îi răspunde, că alianțele Germaniei n'au avut caracter ofensiv, ci numai defensiv. Alsatia-Lorena n'a fost cucerită că teritor străin; ci luarea ei dela 1871 era o desanectare.

România și scopurile engleze
ale răsboiului

— Din articoul unui diplomat.

Fostul ministru plenipotenit român la curtea din Berlin, d-l Al. Beliman, publică în Kölische Zeitung un remarcabil articol despre soartea României cu raport la scopurile de răsboi ale Angliei.

Prin-ministrul englez, Lloyd George, — zice articolul d-lui Beliman, — a promis restabilirea României; dar sunt *mijoacele de putere* ale Marei Britanii, în situația creată în răsărit, ca să poată garanta restabilirea aceasta? Mijoacele sale de putere sunt egale cu zero, afară de ajutorale bănești, din care lăneșteze familia regală română și stăpânirea închipuită a lui Brătianu. Din scopurile de răsboi, de dragul cărora politica lui Brătianu a ruinat ţara, n'a mai rămas nimic decât promisiunea, fără perspectivă, a restabilirii. Alianța încheiată, în vara anului 1916, de Brătianu cu împăratul țarului urmărește cu totul atele scopuri. Se promite României: Bucovina, Ardealul și Bânatul. Alianța aceasta a fost semnată de guvernele Marii Britanii și Franței, care prin următorii au garantat, că monarhia Habsburgilor va începe de a mai fi mare putere.

FOIȘOARA

Primăvara

Dinspre foreștele deschise
Vin adieri de primăvară,
Vin slături, slături mândre vise
Ce mi chidam inima pe afara.

Pe frunte vântul mă strătuș,
Imi suță 'n plete măngâieri;
E poate-o mândră nevăzută
Ce depărtează vechi dureri!

Sârmâne susțet, te ridica
De sub omăt, abea topit,
Un cîrput de rândunică
Te face iardă fericit...

Dar prea de vreme-așa lumina
Pătrunde'n susțeta-mi pustiu;
E calu în inima-mi senină,
Şi pertreuc... nici eu nu știu!

Sfios mă uit la orice floare,
Trezit dintr-o durere-adâncă...
E prea de vreme-adâncă soare...
Nu, nu! Nu în Primăvară încă!

D. N.

De sărbători

Boboteaza a venit cu mană. În casa săracă belșugul de copii a sporit.

Jos, lângă cupitor, pe asternutul de pae stă leuza înconjurate de golaișii mărunți, cari-i dă rotățe cerând să vadă «coca»; iar românul umbără încetitor prin casă, mai direcțând pe ici pe colo, din cele mărunțișuri...

Azi și ajunul. Casa trebuie să fie curată, și fie-te lucru la local lui, ca în toate zilele când femeea e și în picioare. Așa-paște preotul să găsească în toată casa de creștin, alifel nu-i boțează cu busuiocul sănțin...

Lucrul acesta îl săie tot satul și gospodarul i-e teamă să nu dea de rușine...

Și apoi toate ca toate, dar cu misuna neastămpărată de copii nu se poate impăca de loc. Ceară să-i adune pe toți la vatră și după cupitor, totuși nu ibusește.

Când stăpâra o clipă pe cei mărisori dela vatră, cari se ceră la scosul cartofilor din spuză, cei golasi din jurul sobei asurzește leuza, bătându-se pe un blid cu floricele.

Când se întoarce dela aceștia, căteva părechi de gemeni, își și largă prin casă lupându-se pentru un bostană copii ca și când n'au mai fost în ceară, s'au cu-

Ne mai stănd ce să le facă, se oprește săpăcăt în mijlocul furnicarului asurzitor și căi întrebător cătră nevăstă, care zimbăvește bătând stângăcia brăbatul.

— Ei, omule, acumă să-mi crezi și mie?

Uite așa mi învățești printre ei că și ziuilică de mare și de trebabu nu mai înțeleg nimic.

— Și cănd văd că sporesc mereu, îmi vine să iau lumea în cap!

Cu ce să mai învățești atâta trupuri!

— De imbrăcat ca de imbrăcat, omule, or mai sta și voi cum se găsesc; dar cu ce le-om mai astămpăre degeuri?

— Cumnatul ne cerea doi de suflet și noi nu-ne-am indur să-i dăm măcar unul! Nu era râu doar de-i dădean pe cei doi înfărcăți!

— La asculta, omule! Cu vorbe de acestea să nu te mai aud! Că sunt de sărac, dar eu nu mă indur să-mi instrui copiii! S-ai mesi, și am să-i cresc pe toți, cum o să Dumnezeu!

— Scărțitul greoi al usel pe tare vorba și de afară năvălește gemătul vântului deodată cu vestirea: «In lordan botezându-te...»

In casă săracă se face târcere și preotul spune rugăciunile după obicei. Copiii ca și când n'au mai fost în ceară, s'au cu-

minți într'o clipă, pitindu-se pe vatră și pe după cupitor cald.

Precum, după ce binecuvintea casa străină cu apa sănțină în cele patru părți, se aşază pe lavări asternută curat și face seama românilor de casă, să se apropie să primească sfântul boțec.

— Am îmbătrâna, Stane, nu mai pot purta greul și osteneala ca în vremile cele bune; tu cum te află, ai casei ce-ți mai fac, să sănătoș?

— Mulțumim lui Dumnezeu, taică părinte, is sănătoș cu toții.

— Da Sultană?

— Ii bine și ea, și aduce mereu spor în gătoare casei...

— Când a născut, de nu știi și eu?

— Astă noapte, părintele!

— Bine, taică!... Astă-i veste bună.

— Bună, căci vrea Dumnezeu!

— Băt, fată?

— Ei părinte, nici nu-ji dă prin gând?

— Si un băt, și-o fată!

— Binecuvintă fie numele celui de sus! Asa Român mai zic și eu!

— Va să zic erau unsprezece; și acum trebuie unul în anul, ca să făcă patruzece cu soț... «Să trăiesc Sultană taică și să-ți împlinesc!» Dintotdeauna este gospodinele satului tu-mi ești mai dragă!»

Faptele acesteia istorice nu pot fi tăgăduite, pe lângă toată asigurarea lui Lloyd George și Wilson, că desemnarea Austro-Ungariei nu formează nici o parte din scopurile britice al răsboiului.

Dar, în scopurile acestea, — scrie d-l Beldiman, — România a trebuit aruncată într-o catastrofă unică în felul său! Marea Britanie a trebuit să facă în industria de petrol română *cea mai mare incendiere* în acest răsboi universal și să distrugă valori nemărginite din bogăția noastră națională! Marea Britanie, prin distrugerile conduse de insarcinatul său oficial, colonelul Thomson, și-a ridicat în România un monument, care va aminti generațiilor viitoare: ce ne-a costat politicește și materialicește faptul, că ne-am incredințat soarta în mână coaliției conduse de Anglia.

Restaurarea patriei noastre mult cercate, — termină articoulul pomenit, — poate să urmeze numai cu ajutorul foștilor noștri aliați cari, împotriva voinei lor, au fost silni prin politică nenorocită a lui Brătianu să cucerească România. Numai revenirea hotărâtă și conștiința la politica părinților noștri, numai alăturarea sinceră la puterile centrale, poate garanta mântuirea noastră și viitorul patriei noastre.

Regele în Budapesta

Latentele de criză ale guvernului ungăr par dispare să desvălăre. Prezența înțeleptului și vitezualui nostru rege în mijlocul politicianilor maghiari a avut înrăuriri puternice de la înfrângămintile și nizunilele nelăudate după putere ale politicianilor de diferite credințe și a avut darul de a limpezi situația și a fundamenta poziția unui cabinet a lui Wekerle.

Majestatea Sa, regele Carol a susținut dimineața la Budapesta. Immediat după sosirea la primul în audiенță în vreme de 2 ceasuri i-a desfășurat întreaga situație, comunicând și numele noilor politicieni, care o să compună cabinetul. În urma lui Wekerle a fost primit contele Apponyi, contele Eszterházy, fostul premier, apoi Béla Serényi, Andrássy și alții politicieni.

In audiенță de Sâmbătă premierul Wekerle a prezentat Majestății Sale, lista compusă în definitiv a nouului cabinet și anume:

1. Premier, ministru de finanțe și agricultură: Alessandro Wekerle.
2. Ministru de comerț: Iosif Szterényi.
3. Ministru cultului și instrucției publice Albert Apponyi.
4. Ministru interenor: Ioan Toth.
5. Ministru de hoveză: Alexandru Szurmay.
6. Ministru ad laterale Aladár Zichy.
7. Ministru de just. Vilhelm Vázsonyi.

Isprăvind vorba, bâtrânul preot rămas gânditor, trecându-și mâna stângă de către ori prin barba albă și stufoasă... Ridică capul și privi către dascăl, asemenei un bâtrân tovarăș, care stătea tacut mai la o parte.

— Ei, Tudose, așa-i c am greșit multu... .

Socoala noastră de acasă nu se poate trage cu asta dela gospodării lui Stan.

— Navea grija, părinte, caci m'am gătit de aşa întâmpinare...! Ca să se impunească dinăuntru Sfîntul Voastră, am mai adaos și eu ceva la desagi.

— Desagi-i atunci, să văd cum este orănu, cu ce să împăcăm pe toți ai casei?

Desagi desfăcută lăsă să se vadă cămășușe curate de căneapă într-o parte, și hăinute de suman în celeală.

Copilășii golși se strănsă cu grăba în preajmă, privind cu ochi lacomi la imbrăcămintea curată care li se moamea.

Dascălul spună vorba de măngăiere golăilor din jurul-i, deșpartă desagiș așezând strelae pe lavătă; iar preotul cu față luminată de-o nespusă mulțumire sufeastea se uită cănd la copiii care acum începuse a râde și a bate din palme de bucurie, când la părinții harnici dar săraci, care cu ochii în lacrimi stăteau nemășcați...

8. Pentru alimentare publică Ludovic Windischgrätz.

9. Pentru reformă electorală: Mihail Esterházy.

10. Ministrul de tranziție: Béla Földes.

11. Ministrul croat Carol Unkelhausen.

Din consemnarea aceasta reiese că partidul contelui Apponyi s'a întărit în măsură foarte simțitoare.

Noi miniștri au făcut jumătățul Sâmbătă la orele 9 în palatul din Buda, iar în urmă miniștrii cari se depărtau au fost primiți în audiенță de adio. Se zvonește că fostul ministru de interne G. Ugron va primi un post de mare importanță cu putere de acțiune în Ardeal.

Cu prilejul finljii Majestății Sale în capitală mai mulți miniștri și secretari de stat, cari își părăseseră posturile au primit înalte distincții.

Majestatea Sa s'a înăpolat la Viena Sâmbătă la orele 11 și 1/2. Întovărășit de ureala populației din capitală și de dragostea caldă a tuturor neamurilor din patrie.

Bănuelile vremii

«Ne-am intors din isnov de barbarie. Orice credință într-un viitor mai bun s'a stiuș! Si ceeace e mai grozav la o astfel de erupție a răului, nu sunt morți și cei cari jelsec; mai ingrozitor e ca piețe totăzintă încrederea din lume! Milă nu mai există! Toți strigați răzbunător! Dreptatea, iertarea, îndurarea, toti îngerii noștri cerasăi au zburat de noi. Frânturi de trupuri sfârstate zboră peste văzduh și din pământ crește armata».

Cât de nimerit se pot aplica și la zilele în care ne facem traiu, vorbele acestea cu putere de vizuire grăție de un mare cugețator al nordului! Milă nu mai există, duhul adevarăului să stins; toți bat drumurile piezișe ale răzbunării. Si stai ca un cercior izgonit, înfrigurat de temeri chinuitoare, cu sufletul desfrunzit de nădejdi, căci temeliile lui, dreptatea și adevărul, sunt înămetite de roadele urii haine. Patima săngelui învrăjbit strigă după pedeapsă, căci iertarea și îndurarea ne-au părăsit.

Si se pedepsește nemurii și împăratii, se pedepsește instituții și limbi, biserici și școli, bărbați și femei, bătrâni și copii. Dintre toate, mai sănătoșe nu doare osândă noastră, osândă ce îndrepăta împotriva bisericii și școalei noastre, amenință cu umiliere.

Se izvodesc cu multă hărnicie păcate mari și mărunte, cari se treocătoare în sarcina neamului, a bisericii și a școalei; păcate «vrednice de osândă», cari însă, chiar adevărate să fie, s'ar topi în fața inimii stăpâne

După ce se pregăti totul, preotul se sculă, aprinde un fir de tămâie, zise o mică rugăciune și rândul imbrăcatului începu tomai cu doi bătășii gemeni... Fiind cei mai mici își făcură lesne locuri printre celalii și-i arătară trupurile lor dardului și golase tocmai în fruntea tuturor. Uitând de tot ce se petrecea în casă, steteau nemășcați și cu ochii întări la cămășuș.

Bâtrânul preot se apropie de el... Înținse dreapta și-i binecuvântă, iar cu stânga abea tremură busuiocul deasupra capelor mic și bătrâni. Trupurile tinere și golase se înforăză de bura cernută de sus, dar pași mărunți și îndrepător tot spre moș dascălu, care-i indemnă cu două cămeșute mici care tocmai atunci le scoase de la fundul desagilor.

Mitteli văzându-se imbrăcați, căntând și jucând de bucurie se îndreptără spre mama arătană- că ei au „cămășute” și altii veniră la rând spre binecuvântarea lor „moș păințele”.

...În scurt timp toată gloata casei era imbrăcată și veselă ca niciodată.

Un micușor se vedea însă, că n'a avut parte de binecuvântare și darul păințelui. Asta se cunoște după o cămășă rămasă, pe care dascălul o arăta mișunei de vă-

de dragoste care iartă a *înțeitului* nostru regel, precum atât de străluci a dovedit o ca împărat al Austriei, când păsind cel dințătă de drumul înădăurării a poruncit cu înțelegere biblică, să se stârpească dusmănilii și pomurile de răzbunare și să se înstăpânească dragostea binevoitoare și străduință sincere de împăcuire.

Se izvodesc păcate, lant de păcate, și se cauță tot felul de motive pentru a infieră biserică și neamul cu fierul trădării de patrie și al necredinții față de tron și rege; ca fierul rușinei să ardă vecinic pe trupul neamului, care a dat în toate vremurile cei mai viteji soldați, cu credință că stâncă și cu voință dărăză de a muri în tot momentul pentru tron și patrie; pe trupul bisericii strămoșesti, care a stăruit să trezească, să crescă și să desvolte în credințiosii săi cale mai înalte virtuti; credința față de tron, dragoste față de patrie, și vitejie în față oricărui dușman.

Si ne doare cu atât mai sănătoș, căci înțelegem și simțim stăruințele care se fac pentru că credem, că în cercarea de a se pune fierul de osândă pe trupul nostru se săvârșește la poruncă mai înaltă, a cubilului nostru rege, care în atâtea zeci de rânduri a admirat și în zeci de mii de rânduri răspălit cu ban de argint și aur credința și vitejia soldaților români.

Ne dor încercările acestea, fiindcă ele sunt îndrepătate să clătine părerile bune ale monarhului despre umiliții și oprișori, dar cu atât mai credințios și mai viteji ai lui supuși, păriți parte căstigate pe temeiul propriiei experiențe, parte hărțizite prin moștenire.

Ne dor mai chinuitor decât chiar lipsurile și jertfele de sânge, cerute

cu atâtă belșug de vînorâția săngelui

zicăciu de ură, ne dor îndoială

de a se căuta și se aplică față de noi și biserica noastră, în vreme ce alii

biserici caru sunt cu nimic mai

patriotice decât a noastră, se împărtășesc de toate bunătățile, făcându-

astfel deosebiti jignitoare, proprii și destinate unor neierătate.

Drept aceea cerem în depunere

conștiință a credinței și dragostei noastre de tron și de patrie, dovedite la

focul cel mai cumplit al durerilor și jertfelor, stârpirea îspilor de a ne

înfița ca trădători, și pretendim

trătare dreaptă și deopotrivă cu cele

alte biserici și neamuri din patrie

Recamările, plânsore, cerele și

miligrile nemunărate ale invățătorilor,

preoților, protopopilor și consistoriilor,

ce îngroapă an cu an dosarele mini-

steriului de culte și instrucție pă-

blei dovedesc și își dovedit, credem,

îndeajuns săracia și neputința cre-

dințiosilor noștri, cari coboară tot

din iobagii de ieri fără avere și fără

nici o prindere, de a putea face față

tuturor trebuințelor imprenute ca

susținerea bisericii și a așezămintelor

ei de cultură.

Nou abonament

începând din 1 Ianuarie v. 1918 cu prețurile următoare:

pe un an 24 coroane,
pe sase luni 12 coroane,
pe trei luni 6 coroane.

Rugăm pe stimări noștri abonați să binevoiască a-și reinoi din vreme abonamentul, stârind pentru lajăre foaiei și în cercurile cunoștințelor lor.

Abonamentele se fac prin mandat postal. Numele abonatului, locuință, precum și posta ultimă, să se scrie corect și legibil, ca lămuarea foaiei să nu poată face greșeli la postă. Abonamentele se trimite Administrației foaiei «Telegraful Român» în Sibiu (Nagyszeben), strada Măcelarilor 45.

Administrator

Tratativele de pace dela Brest-Litovsc

— Delegații dela Charcov la Brest-Litovsc. — Urmărirea ucigașilor. — Situația critică din Rusia și tratativele. —

Comisari de frunte ai poporului ruseșc, Lenin și Troțki, sănătă preocupați de disolvarea constituentei și de formarea convenționalui național.

Până această mai vine afacerea cu Ucraina, a cărei republie protestează împotriva rădelui dela Chiev și o acuză, că voiește să vârse certă din poporul rus și cel din Ucraina.

Prezidentul delegației rusești pentru pace a comunicat președintelor delegației puterilor centrale, că *guvernul sovietelor din Charcov trimite doilea delegație la tratativele de pace dela Brest-Litovsc*; că guvernul din Charcov nu recunoaște dreptul rădelui dela Chiev de a petrece în numele Ucrainei, în considerare că în rada este reprezentată numai burghezia, nu poporul.

Tratativele noastre de pace cu Ucraina au progresat atât de mult, încât se prevedea sfârșitul lor norocoș. Acum, prin venirea delegației dela Charcov la Brest-Litovsc, se iveste o nouă situație cu privire la Ucraina.

Guvernul rus și sovietul din Petrograd au luat măsuri pentru arestarea ucigașilor lui *Singarev* și *Coscașev*, fosta membră a guvernului pe timpul lui Kereșeni. Amândoi au fost aliați împușcați în patul lor din spitalul, unde fusesează aduși bolnavi din fortăreața Petru-Paul. Omorarii sunt soldați marini și membri ai gardii roșii.

Situată în Rusia este dintre cele mai critice, Ziarul din Berlin, *Lokal anzeiger*, scrie: Ultimile stări din Petrograd nu lăsă nici o indoielă, că domnia bolsevikiană este serios amenințată: ea decocdăta nu mai dispune de putere necesară pentru a pune la cale lucruri de importanță isto-

rică, cum este încheierea păciu cu statele centrale. Se postează acum întrebările, că ore prezintă ceva garanție desbatere mai departe cu oamenii, cari în fiecare clipă pot fi îngrijhiți de anarhia deslușită de ei în însăși. În cercurile parlamentare din Berlin s-a exprimat părerea, că în trebuiri să se jină seamă de reacțiunea intâmpinătorilor dela Petrograd asupra tratativelor din Brest-Litovsc.

Atât contele *Czernin*, cât și secretarul său *Kühnlmann*, au plecat în 27 i. c. cărăs la Brest-Litovsc.

Știrile răsboiului

Budapest, 25 Ian. (Of.) Nici un eveniment deosebit.

Budapest, 26 Ian. (Of.) Activitatea de artilerie, pe platoul celor *Saptele comune* și pe ambele maluri ale Dunării, a fost foarte vie.

Şeful statului major.

Berlin, 25 Ian. (Marele cartier general) Frontul vestic: Între Poelkapele și Dyle längi Lens, și pe ambele maluri ale Scarpe s-a continuat după amezea focală. În desobești locuri aflată frontul lupte de recunoaștere.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Ludendorff.

Telegramele marelui cartier general german din 26 și 27 Ian. anunță de pe frontul *vestic* activitate artileriească și lupte rezultate aeriane și de recunoaștere. Pe frontul *italian* activitate de tunuri.

i se aducă puțin lapte cald, iar la despărțire, când capelanul Blajului, părintele Vasile Moldovan, îi a poftit măngâiere și ajutor deodată. Dumnezeu că să poată suporta cu pacință durele boalei, mulțumindu-i lăzii cu voce respicătă: «Roagă-te, frate, roagă-te și rugă-ți că tu poți prenămine, că nici nu recălușine îmi mai poate ajuta».

Pregătit sufletește, plin de credință, cum a fost viața sa întreagă, bunul următor era convins, că i se aproape sfârșitul. Noaptea ultimă a petrecut-o linistită, iar dimineața la ora 6/6, când în capela sa privată preoții începeau să slujească, a adormit în Domnul fără agonie, fără durere. Ochiul i s-a închis pentru totdeauna, făcându-l să ramâne și din ea transpiră o pace și o calmitate suprapământeană.

In căteva minute veștea morții a străbăut întregul Blaj și îndată au alesă lângă patul de moarte aproape toți preoții și profesorii instituției noastre și membrii capitulului. La orele 8 părintele Ieronomu Domian Elite Domna a uns cu sf. mirul defuncțului Mitropolit, după medicii au constatat moarte.

Parintele Mitropolit a murit fără a fi lasat în urmări dispoziții testamentare. Pe cădâfam noi, rămâne în urma sa o sumă de peste 182 mil coroane, (una și jumătate și două mil coroane) în favorul bisericii și a altor locuri.

Din cărțile, ce le conducea, relată, că împărăția 20–24 mil coroane, spre scopuri de binefacere. În anul plecării în refugiu spre Oradea-mare, în lăzile spre scopuri de binefacere 70 mil coroane.

NOUTĂȚI

Zile primăverăști. Frigil mare, în săptămâna trecută, a incetat deodată spre nu puțina bucurie a oamenilor lipsiți de lemne și cărbuni. Temperatura peste zile a urcat la 7–8 grade și a tăpit aproape tota zăpada din împrejurime. Sântem Însă în Ianuarie, și vorba românilui zice, că «earna o mânăcană lupul». Oară va avea, poate în curând, continuare.

In Austria nu va fi repaos de Duminecă. Guvernul austriac a prezentat parlamentului un proiect de lege cu privire la **desfășurarea repausului de Duminecă** pe durata răsboiului. Conform proiectului, pe timpul cărora răsboiului, interesul statului și pro vedere populației cu articolicele trebuie cinsă, ca suspenderă repausului de Duminecă și de sărbători.

Moarte de eroi. Gheorghe M. Pepa, sublocotenent în rezervă, a murit moarte vîțeasă la Piave, în 2 Ianuarie a.c., într-o luptă aeriană. Vesnică va fi amintirea eroului.

Pentru orfelinat. Din Alba-Iulia și se scrie: Cu bucurie am trimes suma de 170 (una său zecețapă) de coroane, ca resulatul colindătorului dela Crăciun, în favoarea orfelinatului nostru ortodox român din Sibiu. Colindătorul a fost următorul domn: C. Cosma, O. Gritta, A. Rusan, H. Teclulescu și Gh. Oprean. Preținutindu-ne să primim colinda cu ceea mai mare bucurie, semnăm lista alăturată. O. O. și Gh. O.

Lista contribuitorilor este următoare: domniana Marian Vlad, soție de farmacist, 30 cor. dnc. Ecaterina Grigă, soție de sublocotenent, Dr. Ioan Alexandru Fodor, medic, medie, că 20 coroane, Ioan Teculescu, protopop, dnc. Silvia Stoica, soție de inginer, dnc. Teodor Teodoru, soție de medic, Pop Iorginier, Cornel Cozma, locotenent, Rusan, preot, Teodosiu Bolboșan, proprietar, N. Cadar, preot, Stefan Mircea, asist. de farmacie, Fulea, avocat, fiecare căte 10 coroane. — Total 170 coroane.

Distingătoare. Malestatea Sa, Domnitorul nostru, a conferit președintului dela tribunul din Sibiu, judecătorului curial *Dr. Iuliu Kemény*, ca recunoaștere a serviciilor săi zeloase și în desobești reușite, Crucea de răsobol pentru meritul civile clasa a doua.

† **Iosif B. Catavetei**, paroh gr.-or. român în Lissa, după lungi și grei suferință împărățiu și s. faine, și după suferință în măslini Crocodilul, în Cluj, în anul Ianuarie 1918, în vîrstă de 60 ani și după o păstorie de 32 ani. Rămasile sătmăreni său denunță veciniea oltănă Joi în 11 Ian. st. v. la 1/4 ore p. m. în cimitirul bisericii gr.-or. române din Lissa. Odihnească în pace.

Cetățean de onoare al capitalei. Adunarea municipală a Budapestei, în ședința sa de Miercuri, a ales pe ministru pentru

dreptul electoral, Dr. Vilhelm Vdzsonyi, cetățean de onoare al capitalei. Alegera, făcută cu acclamatione, este o respiretă a meritorilor obținute de ministru în programele sale democratice a țării.

Negustorii. Se comunică următoarele: Pe frontul ruseșc, de când jine armistițiu, se permit ocolină negustorii. Deținătorii de cărți de călătorie sunt obligați să se înțeleagă cu călătorii. Russi comprobă butucuri ecosorice, cutite, briicuri, vase de fier, sticle, haine de larmă și mănuși. Prețul acestor articole s'a urcat mult în Varșovia, care este centrul comercial pe frontul Vorhinei.

Contribuitorii. Au intrat, în scopul clarificării sanatorului pentru tuberculoză, în reședință din 18 până la 24 Ianuarie, contribuitorii dela: Rudolf Zintz 2 cor.; Președintele evangelic de conf. aug. 1000 (una și jumătate și două mil coroane); căpitanul Albert 6 cor.; Episcopul Friedrich Teutsch 100 cor.; Vasile Basar 5 cor.; Dr. Sigismund Segal, Avrig 30 cor.; F. Salter 3 cor.; Alex. Szabó jun. 1 cor.; Michael Demeter 50 cor.; Victor Delamer 5 cor.; 1/16 contribuitor be; Simeon 33 cor. 17 mil. Dir.ție Cassel de asigurare a muncitorilor din cercul sibian mulțumește căldură pentru toate aceste daruri. Oferite se primește și mai departe la Cassă, în Piață Zeughof nr. 5 și 6, și se chiteză în ziare.

Rugare. Sa pierdut un băiat în etate de 16 ani, cu numele *Transafir Ghedeon Gramă din Arpașu de Jos*. Cine să fie ceva despre el, și rugă să se adreseze la tatăl băiatului, la *Ghedeon Gramă din Arpașu de Jos*.

In amintirea iubilitorilor răposaști. Cursorul consistorial dela Dobrină a publicat un ordin, care oprește soldaților săi să-și radă mușătă. De oarece – zice ordinul – mușătă sănătatea podobăcea cea mai frumoasă a unui bărbat, – dacă are și alte podobăuri, cu deosebire interioare, adăgă noi.

Mușătă. Consanda regimentului de hovenzi dela Dobrină a publicat un ordin, care oprește soldaților săi să-și radă mușătă. De oarece – zice ordinul – mușătă sănătatea podobăcea cea mai frumoasă a unui bărbat, – dacă are și alte podobăuri, cu deosebire interioare, adăgă noi.

Notărare înțeleaptă. Un judecător din Chicago a osândit pe trei căricumări la pedepșa aspră de 80 mil de coroane; suma aceasta va fi dată copiilor rămași orfani după tată lor, cu numele Hendland. Omul acesta a căzut jertfa bătuturii. Era de altfel meseriaș tămplar, harnic și căsiga sume însemnate cu munca sa. Dar, începând să fie, și-a pierdut slujba și economiele făcute. Copiii lui minor ai rămasă peritoare de foame. Tutorul său și atunci în judecătuzele pe trei căricumări, unde Hendland își consumase banii și sănătatea. Acuzati, firește, au susținut, că nu-s de vină, dacă Hendland s-a facut bător și clopești de săracie, a murit și zis astăzi: «Acestă căricumări și cărnică rezponsabilitatea lui Hendland și sănătatea acolo, să plătească 80 de mil coroane copiilor rămași orfani. Sentenția aceasta s-a primit cu înusitătate acălamări din partea publicului.

† **Dr. Gheorghe Dragomir.** Dintre comunitatea soților vine să se exprime cărnică rezponsabilitatea lui Hendland și sănătatea acolo. Dr. Gheorghe Dragomir, răpost în urma suferințelor, indurate tempă de peste un an, în comunitate unde era internat. Rămasile sătmăreni ale decedătorului vor fi aduse acasă, în Banat, și înmormântate acolo. Odihnească în pace!

Prejudecător interesant. Dr. *Al. Moritz Grün*, medic de regimenter de găsișă, lîne în 1 Februarie n. după amezea la 3 ore în teatru Apollo, din Strada Schevis, o prelege populară despre întâmpinării vizante pe frontul Sinai, Gaza și Ierusalim, sub titlu de *Mozaic din Orient*. Prelegearea durează o oră. Intrarea: 1 cor. locul 1, 60 lire locul 2. Profilul net se dă în scop umanitar de răsobol.

Teatrul cinematograf. Se reprezintă la *Apollon*, în Strada Schevis, Marți și Miercuri, în 29 și 30 Ianuarie: *Scrisorile reginei*, comedie, în primul rol cu Henny Porten. Joi în 31 Ianuarie și Vineri în 1 Februarie: *Crișul Roșu*. La mijlocul lui Februarie: *Film nou Psilander*.

Licitatiune

In padurea biserici romane din Gușteriță se afă **23 stângeri de lemne** de vândut. Prețul de stri-gare **100 coroane** pe loc. Valul 200 Cor. Licitatiune se va face în 2 Februarie st. n., la 2 ore a.m. în edicificiul școalăi române.

Gușteriță, la 24 Ianuarie 1918.

2-2 (7) Epitropia parohială.

A apărut:

In editura Comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane.

Rânduiala Liturgiei

Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.or. ort. română

In care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciune sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu și Fiu; Psalmul 50 „Mănuște-mă Dumnezeule” etc.; Sinvaciu credinței; troară de căpre; rugăciunea sfântului Ioan Teolog; rugăciunea mesiei; rugăciunea lui Iisus Christos și către Sfântă Maria; rugăciunea sănătății române; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mănăstirile; rugăciune înainte de Împăratul cu o caminadă alături Vasilei și locurii gheră de sur; rugăciuni după împărțirile rezcuții cîinește; rugăciuni de seara; și rugăciunile cinstite craciun.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana, și se vinde legată frumos în coloare roșie, cu **60 fliri**.

Format placat mic, contră a se putea păstra și în buzunar.

Revăzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

In editura Comisiei administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu și Fiu; Psalmul „Mănuște-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunea mesiei; Sinvaciu credinței; rugăciunea de seara; rugăciunea către Dumnezeu Tatăl; rugăciunea către sănătoarea de Dumnezeu Tatăl; rugăciunea sfintei creștină rugăciunea către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciunea la nenorocire și alte nețecuri.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana, și se vinde legată în coloare roșie și vânăță cu **40 fliri**.

Format placat, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comandă de cel puțin 50 exemplare, plus făgăduirea prețului sau expedierea cu rambursă, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciuni foarte corepunzătoare nu numai pentru trebuințele religioase ale orăi creștin, ci și ca dar de coșință, precum și pentru astăzi din resobi, atât după cuprins, cât și după formări și exerior.

In editura Comisiei administrative a tipografiei arhidicezane a apărut :

Mărturisirea ortodoxă

biserici catolice și apostolice de răsărit revăzută la înscrierile comisiunii, după traducerea arhiepiscopului Iliaire Scărbină, Dr. Pavel Popca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolitarul Romângr.-or. din Ungaria și Transilvania, **Ivan Mețianu**.

Rezumenii e făut pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atenea I. Mesolova, sub titlu: „*Ta oymakaya Hüdilâ*”. Atenea 1883.

In aceasta editie, bine înțeleasă și din punct de vedere al limbii pe întreg „Presta” rezumenii sunt făcuți în limba ortodoxă, și de către scrierile sănătoase, de către scrierile împăratice, de către scrierile mari precum și de către scrierile scolare, de către scrierile școlilor și în general din toate scrierile școlilor și universităților din Măriș, Măriș, etc.

În această editie sunt adăugate și următoarele: Epistola rugăciunilor mesei; rugăciunile de la hore; rugăciunile sănătății; rugăciunile de la venit la masa Domnului; rugăciunile către sfântul Nicolae; rugăciunile către Dumnezeu și Fiu; Psalmul 50 „Mănuște-mă Dumnezeule” etc.; Sinvaciu credinței; troară de căpre; rugăciunea sfântului Ioan Teolog; rugăciunea către Dumnezeu Tatăl; rugăciunea către sănătoarea de Dumnezeu Tatăl; rugăciunea sfintei creștină rugăciunea către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciunea la nenorocire și alte nețecuri.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana și se vinde broșat, cu prețul de **3 cor.**

Revăzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

In editura Comisiei administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu și Fiu; Psalmul „Mănuște-mă Dumnezeule” etc.; rugăciunea mesiei; Sinvaciu credinței; rugăciunea lui Iisus Christos și către Sfântă Maria; rugăciunea sănătății române; rugăciunea către sfântul Nicolae; rugăciunea înainte de mănăstirile; rugăciunea înainte de Împăratul cu o caminadă alături Vasilei și locurii gheră de sur; rugăciuni după împărțirile rezcuții cîinește; rugăciuni de seara; și rugăciunile cinstite craciun.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana, și se vinde legată în coloare roșie și vânăță cu **40 fliri**.

Format placat, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comandă de cel puțin 50 exemplare, plus făgăduirea prețului sau expedierea cu rambursă, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciuni foarte corepunzătoare nu numai pentru trebuințele religioase ale orăi creștin, ci și ca dar de coșință, precum și pentru astăzi din resobi, atât după cuprins, cât și după formări și exerior.

Curs elementar

de

Stenografcă românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlăicu,

matematicul „Bănci gen. de agăzare”, Sibiu.

Prețul **2 coroane**, plus 10 fl. porto.

Anunț.

Să reduse prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popescu, arhim., și vicar arhiepiscopal, făla **5 cor.** la **2 cor.**

2. Memorialul arhiepiscopal și metropolitului Andrei baron de Șaguna, și muzeul național român este română 1846-1875, de N. Popescu, arhim., vice-arhim. Tomul I de la **2 cor.** 60 fl., la **2 cor.**

3. Înmormântările unui trecător. Crâmpene din sibiul său de destinație, de O. Goga, de la **3 cor.** la **1 cor. 50 fl.**

4. Desvoltarea primului papal și înfluirii lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, sălc. I cor. 25 fl. la **50 fl.**

Libraria arhidicezana.

A apărut

In editura Comisiei administrative a tipografiei arhidicezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Prefațătilor împărat și rege Francis Iosif I, sub îngherire și binecuvântare Inalt-Preasfințitului Domn Ivan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavaler al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coronei de feră clasă II. Proprietar al crucei pentru meritite, membru la casa magistratilor etc. etc.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copii și ornamente aurii, la mijloc cu scâfata cruce, cu **20 cor.** scumpindu-se pieles, legată în pânză negru și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor.** Revăzătorilor se ia rabat **10%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitatea priuă, și hârtie fină și traiadică.

In editura Comisiei administrative a tipografiei arhidicezane, în traducere românească, facută de Teodor V. Păcătian redactorul „Telegraful Român” a apărut:

Evangelia ca bază a vieții.

Celebra lucrare a lui G. S. Petrow, la care sunt tratate cu multă putere de cunoaștere temele următoare: „Principii fundamentale ale civilizației. Evoluția științei în spirit creștin. Degenerarea morală. Sufletele evanghelice. Împărăția lui Dumnezeu”.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana din Sibiu. Prețul unui exemplar și o copie **50 fl.** plus 15 flori porto.

Revăzătorilor li se dă **20%** rabat.

A apărut și se vinde de vânzare la Libraria arhidicezana:

Despre caritatea creștină.

Trei predică

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: **30 fleri plus 10 fleri porto.** Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.** plus **50 fl.** porto, recomandat.

A apărut în editura Comisiei administrative a tipografiei arhidicezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

conovorbi teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andrei I. Cuprinsul: Succesul și ferirea. Problema succesiunii. Idei astăzi. Zeificarea succesiunii. Zodia. Perioada finală. Planul de luptă. Nu fumăzi. Încă o figaretă...? Păhradele de beatură. Vorbele obsoene. Steagul color sepor voinei. Timpul și aur. Lectura. Journa. Sportul. Prieteni. Cavalerism și Donciușanism. Viernete neadormită. Orientul. O putere...! Nobila adevarată. Împlinirea și destinul. Concurența socială. Capitalul ostior desmotenit. Obiectivul și planul. Campanie din Dumnezeu. Moșna. Împăratul și timpul. Statornicia. Împăratul cu șăfingări. Puterea de sus Adas. Sfaturile unde părâinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesiunii a și contribuit însemnat la literatura noastră pentru tineri, este destul de săracă.

Sa afă în deposit spre vânzare la Libraria arhidicezana din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 39) cu **20-25 cor.**

Revăzătorilor se dă un rabat de **20%**.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.** plus **12 fl.** porto.

Vânzare de lemn de foc.

Vând și furnizez prompt **lemn de fag**, calitatea primă, și producție proprie, în cantități mari și mici,

cu prețurile zilei.

Certificate de furnizare am la îndemână.

Prenotări se pot face în Sibiu la:

Kincs Samuné

Strada Turnschul Nr. 15.

și

Lieblich Jenő

Strada Gușteriță Nr. 56.

Salamon Sámuél,
producător și vânzător de lemn în Aranyosgyéres.

„Biblioteca Șaguna”
Redactată de Dr. I. Lupăș, Săliște.

Nr. 16-36.

Mângâiați poporul!

Cuvântări bisericești
de

Dr. Ioan Lupăș

și alții preoți din protopopiatul Săliște.

Nr. 16-36.

A apărut și se vinde de vânzare la Libraria arhidicezana din Nagyszeben - Sibiu:

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților ro-

mâni și ale vîrstelor seminariali

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-economic seminarist, instructor de clă-

ciști bisericești și de tipărit.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidice-

zan prin decizună din 21/VI 1918. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.** plus **50 fl.** porto, recomandat.

A apărut și se vinde de vânzare la Libraria arhidicezana în Sibiu:

Frumoasa din Nor

⇒ și alte povesti ↓

de

E. Hodoș.

Prețul **250 cor.** plus **porto 20 banii**.

A apărut și se vinde de vânzare la Libraria arhidicezana:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predică

de

Mihai Păcătian,

protopresbiter

și alții preoți din protopresbiteratul B.-Comloșiu.

Prețul **3 cor.**, plus **12 fl.** porto.